

Tilburg University

Globalisering

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2001

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2001). Globalisering. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

GLOBALISERING

22-9
25-9

Leidt globalisering tot meer gelijkheid op de wereld, of maakt dit de rijken steeds rijker en de armen voortdurend armer? Deze vraag zou behandeld worden op de gemeenschappelijke jaarvergadering van het IMF en de Wereldbank die dit weekend in Washington gehouden zou worden. Deze bijeenkomst van de machtigen der aarde zou ook nu weer veel anti-globalisten hebben getrokken. Met vergelijkbare acties als in Seattle, Praag, Gotenburg en Genua, zouden zij gewezen hebben op het onrecht in de wereld en op de noodzaak om in plaats van het grote geld de 'Triple P' van People, Planet, en Profit centraal te stellen. Het zal dit keer niet tot een confrontatie komen. Na de terroristische aanslagen in de VS werd besloten de vergadering af te gelasten.

De protesten zijn nu ook niet nodig, de aanslagen zelf hebben de aandacht op de ongelijkheid gericht. Dagelijks zien we nu op TV het contrast tussen de VS en de vluchtelingenkampen in Azië. Ik zag deze week een cartoon van Patrick Chappatte die de situatie goed samenvat. Op een wereldbol zien we een zwaarbewapende Amerikaanse soldaat die de scene domineert; in diverse hoekjes kruipen Moslims, Afrikanen, Aziaten en Indianen schuchter weg. De soldaat schreeuwt in zijn megafoon: "Wat deed jij op 11 september 2001?" De Moslim steekt zijn vinger op en antwoordt met zwakke stem: "Ik stierf van de honger."

Bij de aanslagen kwamen ongeveer 6000 mensen om het leven. De meest recente armoedemonitor van de Wereldbank plaatst dit cijfer in perspectief. Dagelijks sterven in de ontwikkelingslanden ongeveer 22.000 kinderen jonger dan één jaar. Prent u het in: 8 torens per dag; dag in, dag uit; jaar in, jaar uit. Natuurlijk kunnen de cijfers terroristische aanslagen en gewelddadige protesten niet rechtvaardigen, maar ze geven wel het perspectief. Het is goed de wereld ook eens vanaf de onderkant te bezien.

Het is inderdaad wel erg ongelijk verdeeld. 1,2 miljard mensen, bijna een kwart van de wereldbevolking, moet rondkomen van minder dan \$ 1 per dag, en 2,8 miljard mensen (56%) moet het met minder dan \$ 2 per dag doen. In delen van Afrika sterft 1 op de 10 kinderen in het eerste levensjaar, en 1 op de 6 voor het vijfde, terwijl bij 1 op de 100 geboortes de moeder het leven laat. Ter vergelijking: in Nederland sterven slechts 5 op de 1000 kinderen voor zij hun eerste verjaardag hebben gevierd, het cijfer ligt hier dus 20 keer zo laag.

Ongelijkheid is een ding, maar wat is de relatie met globalisering? De anti-globalisten verzetten zich tegen een groot aantal dingen en het is niet altijd duidelijk wat ze bedoelen. Voor een econoom is het begrip globalisering helder: het betekent vrij verkeer van goederen, geld, mensen en ideeën. De wereld is nog lang geen 'global village': we beschermen onze landbouw tegen importen uit de derde wereld en van vrij verkeer van mensen moeten we al helemaal niets hebben. Volgens schattingen van economen van het Tinbergen Instituut zou handelsliberalisering ontwikkelingslanden ongeveer drie keer zoveel opleveren als ze nu jaarlijks aan ontwikkelingshulp krijgen.

Economen betogen dat bij vrij verkeer iedereen er in welvaart op vooruit kan gaan en dat meer globalisering dus beter is dan minder. Een recente studie van Kevin O'Rourke van Trinity College, Dublin, documenteert het wereldintegratieproces gedurende de laatste 200 jaar. Hij laat zien dat de wereld 100 jaar geleden meer geïntegreerd was dan nu. Toen werden in het bijzonder migratiestromen minder belemmerd; zo verhuisden een eeuw geleden jaarlijks 1 miljoen Europeanen van hier naar de nieuwe wereld.

O'Rourke concludeert dat er geen bewijs is voor de stelling dat globalisering de ongelijkheid versterkt. Integendeel, de meeste landen die zich opengesteld hebben voor de wereld zijn er in geslaagd zich naar boven op te werken terwijl landen die zich afgesloten hebben verder achtergebleven zijn. In tegenstelling tot wat anti-globalisten menen, is het waarschijnlijk dat arme landen juist arm zijn omdat ze geweigerd hebben aan het globaliseringsproces deel te nemen.

Eric van Damme